

Snabbare tillverkning av vaccin mot fågelinfluensa

Men det dröjer innan produktionen är verklighet

– Håller det vad det lovar kanske tillverkningstiden kan halveras.

Det säger Annika Linde på Smittskyddsinstitutet om att den japanske forskaren Yoshihiro Kawaoka hittat ett sätt att öka hastigheten av virusproduktion vid tillverkning av vaccin mot fågelinfluensa.

II I en artikel i Läkartidningen för snart ett år sedan sa Annika Linde, chef för avdelningen för virologi på Smittskyddsinstitutet att ett vaccin kan vara klart tidigast sex månader efter att en pandemi brutit ut (LT nr 2004/51). Det är en siffra som också många andra experter på området nämnt.

I en artikel i PNAS' (Proceedings of the National Academies of Science) nätupplaga den 31 oktober i år beskriver ett amerikanskt-japanskt forskarteam, med den internationellt kände molekylärbioologen Yoshihiro Kawaoka i spetsen, hur de genom att kombinera DNA-koder kunnat minska antalet plasmider när de framställer virus med nya molekylärbioologiska tekniker. Plasmiderna krävs för att transportera virala gener in i de njurceller från apa som kan användas för att producera virus till vaccin.

– På så sätt effektiviseras virusproduktionen, sa Yoshihiro Kawaoka till BBC News i förra veckan.

»Viktigt forskningsframsteg«

Annika Linde är mycket positiv till det nya tillvägagångssättet.

– Det här är ett viktigt forsknings-

framsteg. Det skulle kunna dubblera hastigheten för virusframställning.

Men hon vill också lägga till en brasklapp.

– Kawaoka har manipulerat virus, så det är inte hundra procent säkert att det verkligen fungerar som det ursprungliga viruset, att det har samma förmåga att inducera antikroppar och att det inte ger biverkningar, säger Annika Linde.

Men hon har full tillit till Yoshihiro

Kawaoka som hon betecknar som en riktig stjärna.

– Säger Kawaoka att det är på det här viset så känns det säkert.

Vad som nu måste till innan det går att börja tillverka vaccin med den här metoden är kliniska prövningar. Något som kan ta upp emot ett par tre år, och kostar väldigt mycket pengar.

Sara Gunnarsdotter

Socialstyrelsen följer läkarnas förskrivning av Tamiflu

II Under januari till och med september i år har Apoteket sålt cirka 8 800 förpackningar av det antivirala läkemedlet Tamiflu som förskrivits på recept. Dessutom har drygt 3 300 förpackningar sålts till sjukvården.

– Det är inte precis någon hamstringsvåg, säger Johan Karlsson, chef för tillsynsavdelningen på Socialstyrelsen.

– Men vi håller ändå ett litet öga på detta, fortsätter han.

Det Socialstyrelsen följer är på vilka indikationer Tamiflu förskrivs; profylax eller behandling. Men Johan Karlsson säger att för att egentligen veta något krävs mer ordentliga genomgångar av de berörda patienternas journaler. Om förskrivningen skulle öka kraftigt eller göras på vad Johan Karlsson betecknar som lösa boliner kommer Socialstyrelsen att tillskriva läkarkåren.

– Läkarna måste verkligen förvissa

sig om att patienterna vet hur Tamiflu ska användas.

Just nu finns emellertid enligt Johan Karlsson ingen anledning att bekymra sig.

– Det finns ingen risk att människor som verkligen behöver Tamiflu inte får det. Vi har försäkrat oss om att sjukvården har egna lager som Socialstyrelsen tagit initiativ till.

Den verkliga faran är enligt Johan Karlsson är en möjlig resistensutveckling.

– Det viktiga är att inte folk går och äter upp det här så fort de känner sig förkylda eller har en normal influensa, då finns det risk för en snabb resistensutveckling.

Sara Gunnarsdotter

sara.gunnarsdotter@lakartidningen.se

ANNONS